

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cena: Letno Din 32.—, polletno
Din 18.—, četrletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—
Poštno-čkovni rač. 10.003.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—
četrť strani Din 500.—, 2/3 strani
Din 250.—, 1/3 strani Din 125.—
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Težave razorožitve.

Na skrajnem vzhodu nadaljujejo Japonci svoja vojna podvzeta proti Kitajski. Z besedami zatrjujejo, da je njihov namen pomirjenje Mandžurije, Mongolije in severne Kitajske, z dejanji pa kažejo svoje osvajaľne težnje. Mandžukuo — madžurska država je imensko svobodna država, dejansko pa je popolnoma podvržena Japonci. Ista usoda sedaj čaka pokrajino Džehol, na katero so Japonci že položili svoje roke, naperivši proti njej svoje kano- ne. Potem pride na vrsto severni del Kitajske z glavnim mestom Pekingom, ki je bila večstoletna prestolnica kitaj- skih cesarjev. Da je Peking v nevarnosti, dokazuje povelje Čangkajseka, načelnika kitajske republike, da se mora mesto izprazniti, s čimer se je v resnici že začelo. Tako nudijo Japonci seda- njemu svetu dokaz, kaj pomenja ob- oroženost, odnosno neoboroženost. Ja- ponci so oboroženi do vrhunca oboro- ževalne možnosti, Kitajci pa so neob- oroženi, oziroma nedostatno vojaško organizirani in nad vse slabo oprem- ljeni.

Ob takšnem dejanskem dokazu, ki prihaja iz daljnega vzhoda, je delova- nje razorožitvene konference, koje gla- vna komisija sedaj zboruje v Ženevi, zelo otežkočeno. Na konferenci se ma- ščuje slabotnost Zveze narodov, ki ni ničesar ukrenila proti vojaški akciji Japonske zoper Kitajsko. Zveza naro- dov bi tudi morala s paznejšim očesom zasledovati počenjanje nekaterih vlad, ki vršijo proti določilom mirovni- h pogoďb tajno oboroževanje ljudstva. Tak- šna je madžarska vlada. Že večkrat so prodřle v javnost vesti o vtihotapljenju orožja preko Avstrije na Madžarsko. Mesto da bi se takšna zadeva po čini- teljih Zveze narodov javno preiskala, pa je bila vedno potlačena na zahtevo države, iz katere je bilo vtihotapljeno orožje. Tako se bo tudi najbrž zgodilo z najnovejšo zadevo vtihotapljenja orožja in streliva v Madžarsko preko avstrijskega kraja Hirtenberg, ki leži blizu madžarske meje.

Jako neugodno vplivajo na potek raz- orožitvene konference sedanje razmere v Nemčiji. Nemško državno oblast ima- jo sedaj v rokah tisti elementi, ki so vojaško organizirali nemško mladino, ki so nekdanjim frontnim bojovnikom nataknili na glave jeklene čelade in ki se neumorno potegujejo za takozvano enakopravnost Nemčije na področju oboroženosti. Cilj narodnih socialistov in nemških nacionalcev, ki so v Nem- čiji zdaj na vladi, je oborožena Nemči- ja kot nekđaj, prešinjena s prusaškim vojaškim duhom. Kaj to pomenja za Francijo in za slovanske države, na- stala po svetovni vojni, osobito za Polj- sko, je povsem jasno. Poljsko javnost vznemirja nemška zahteva po reviziji vzhodnih nemških državnih mej in vzporedna namera Hitlerjeve vlade, da se v Nemčiji zopet uvede obvezna vo- jaška služba.

Spričo teh dejstev so izgledi za kak- šen večji uspeh razorožitvene konfe- rence prav majhni. Temu prepričanju je tudi dal izraz poljski zunanji mini- ster Beck v svoji izjavi, ki jo je dal časnikarjem in ki je v njej med dru- gim rekel: »Delovanje ženevske konfe- rence je v zadnjem času vzbudilo ostre komentarje. Če ne pride do prihodnje- ga splošnega sestanka razorožitvene konference do stvarnih rezultatov, je razočaranje javnosti neizogibno. Zato je nujno potrebno, da se točno določi konkreten program, ki naj se tudi iz- vede. Dosedanja razprava je odkrila dejstvo, da prihajamo v tej razpravi preradi na čisto politično torišče, pri čemer prihaja seveda do nesporazumov med posameznimi državami, ki otežu- jejo bodoči sporazum. Kljub temu ob- stoje nekatere točke, glede katerih so si vsi edini: to je izključenost povratka k splošnemu tekmovanju oboroževanja in brezpogojna potreba prepovedi ne- katerih nečloveških vojnih metod. Pri iskanju končne rešitve ne smemo po- zabiti na to, da bi bilo treba ravno do- tlej izvesti vsaj nekaj postopnih točk, kar se tiče razorožitve.«

Znani madžarski politik grof Albert Appony je te dni umrl v Ženevi na pljučnici.

rodnih socialistov. Celo berlinska gje- dišča so dobila narodne socialiste za upravitelje. Pometanje med državnim uradništvom se dnevno nadaljuje. — Ker je postal Hitler državni kancelar, ga je nasledil kot predsednik narodno socialistične stranke Göbbels.

Avstrija zahteva obvezno vojaštvo. Zastopnik avstrijske vlade na razoro- žitveni konferenci v Ženevi dr. Hecht je nastopil dne 8. februarja pred glav- no komisijo z govorom, ki je vzbudil začudenje v mednarodnih krogih. Av- strija je ravnokar dobila od Anglije veliko posojilo, ker se ji je posrečilo dokazati, da se v gospodarskem po- gledu nahaja v takem položaju, da se sama ne more več rešiti. V istem hipu pa je njen zastopnik na razorožitveni konferenci nastopil z zahtevo, da se Avstriji dovoli uvedba obvezne voja- ške službe. V ženevskih krogih pre- vladuje vtis, da je ta nastop avstrijs- kega delegata, ki je napravil skrajno mučen vtis, bil izvršen pod pritiskom avstrijskega hitlerstva.

Nizozemska vlada je odstopila.

Južnoameriški državi Urugvaj grozi revolucija. Predsednik Urugvaja je na- povedal spremembo ustave. Vodja opozicije Herrera je izjavil, da bo de v slučaju spremembe ustave prišlo do revolucije. Opaža se že zbiranje vlad- nih čet, posebno na brazilski meji, kjer se baje zbirajo vstaši, ki namera- vajo udariti iz Brazilije v Urugvaj.

Pod Hitlerjevo vladno roko na Nem- škem. Hitlerjeva vlada je znatno ome- jila svobodo tiska in je nekatere liste že prepovedala. Glavno nasilje iz Hit-

lerjeve močne roke je doživel pruski deželni zbor, ki je že razpuščen. Raz- puščeni so vsi svobodno izvoljeni pru- ski občinski odbori in imenovani so Hitlerjevi komisarji. Nadalje je nastal Hitler, na vsa najbolj vplivna in od- govorna mesta po vseh ministrstvih, polic. upravah, pri vodstvu Reichs- wehra najzvestejše pristaše iz vrst na-

„Slov. Gospodar“ stane:

celoletno 32 Din,
polletno 16 Din,
četrťletno 9 Din.